

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
teţulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 19 si 20.

Brasiovu 15. Octombre 1876.

Anulu IX.

Sumariu: Romanulu in poesi'a sa poporale. (Urmare.) — Cuventarea dlui assess. cons. Zach. Boiu la parastasulu aran-
giatu de asoc. pentru metrop. A. bar. de Siaguna. — Procesu verbale. — Documente historice din 1848 et 1849. Seri'a
a 2-a. (Urmare.) — Agricultur'a si comerçiu in Romani'a. (Fine.) — Concurse. — Consemnarea,

Romanulu in poesi'a sa poporale.

Studiu asupra toturor ramiloru poesiei popularie romane.

(Urmare.)

II. Speciele si colectiunile poesiei poporali romane.

„Romanulu e nascutu poetu.“*) Acestu asertu se adeveresce nu numai in privinti'a intensiva, ci si estensiva a literaturii nôstre poetice poporali. Fara a ne maguli preste mesura, potemu afirmá, cà poesi'a poporale a altoru genti póte se fia asisidere mai multu au mai pucinu frumósa, a unora chiaru se se asemene cu cea romana; dara se-o intréca, abia ne vine a crede. Nu mai pucinu in respectulu estensiunei, dóra nu se afla o a doua literatura poetica poporana, carea se posiédia atata varietate, se aiba atate specie si soiuri, se imbraciosiedie atate — ba mai câte tóte — referentie ale viatiei, ca cea romanésca. E una adeverala mina de aur acést'a, cu cele mai varie pietre pretiöse, una gradina feerica cu cele mai pompóse, mai placute si mai suavu mirositórie flori.

Se intràm in acésta gradina si, spre demustrea asertului nostru, se facemu intr'insa una privire, fia macaru càtu de rapede!

Indata la primulu pasu dàm preste „cantecele betranesci,“ aceste in parte mare admirabili balade si romantie poporali, testimonie eclatanti de spre imaginatiunea viua si poterile spirituali eminenti ale poporului nostru, cumu si suveniru venerande despre trecutul nostru mai gloriosu, a carui splendóre in decursulu tempului si cu mau'a de plumbu a sórtei, ce apesà alesu in cele doue centenie dein urma asupra romanimeii, miciorandu-se dein ce in ce si intunerecandu-se, eroicele cantece betranesci cu caderea natiunei devinu substituite prin „cantece haiducesci séu de frundia,“ cari dinpreuna cu mai multe „cantece ostasiesci“ completédia clasa baladeloru romane poporali. Dela pietatea càtra inaintasi si patria trecundu la pietatea càtra Dumnedieu, cari ambe insusiri aparu asia de marcate in totalitatea insusiriloru caracterului romanu, ne ocuru

poesiele poporali religiunarie. In clasa acestorú vinu inainte de tóte colindele, pre cari dela romani si preste totu dela popóra romanesci le impromutara si alte ginti, anume slavice;*) éra alature cu aceste curiöse monumente ale luptei ideiloru religiunarie pagane cu cele crestinesci stau remasitiile anticeiloru concepte religiöse etnice, adeca descantecile séu boscónele, caroru se mai potu adaoge cá apertienutórie acestei clasi unele salutatiuni nuntali si alte câteva poeme mai nóue devenite poporali. A trei'a clase o fórma choriele séu cantecele de bucuria ale poporului romanescu, in speciale chiuiturile de saltu, ditirambii poporali, poemele satirice si afini, gojirile si mai multe poesii de amóre. Dara chiaru dein poesiele de amóre una parte fórte insemnata, vine a se insirá in clasa a patr'a a doineloru, cari desémna cantecele poporali de cuprinsu mai de jale, mai dorerosu, cumu suntu cele mai multe poezie amoróse, canturile preficali, apoi versurile la morti si altele.

Ast'a inse numai luandu poesi'a poporale in sensu mai restrinsu; de óre-ce in sensu mai largu ea ne oferese relativu la viéti'a spirituale a poporului romanu unu terenu cu multu mai vastu. Cà-ci au nu suntu totu asia producte ale spiritului, feti genuini ai fantasiei poporului romanu, uimitóriele si fantastecile mituri si naratiuni mitece séu povesti, cu atragatoriulu lor cuprinsu stravechiu mitologicu? Caroru adauge spusele séu vorbele dein betrani, cari sub scórti'a palida a unei naratiuni traditiunali ne pastrédia adese unu simbure, unu adeveru fórte momentosu dein trecutul nostru istoricu; adauge similiturele, proverbiele si idiotismii poporali; adauge chiaru unele jocuri de ale copilasiloru romani, cumu si connumele romane proprie ori de batjocura, numele de persóne, vietati, locuri, munti, vali scl., si vei avea un'a suma respectabile de lamuriri pre terenulu poesiei nóstre poporali.

Se nu ni se obiecte, cà prin asemenea estindere

*) V. Alesandri. Doine si lacrimióre. Paris 1854, pre-cuventare.

*) Fr. Miklosich Wörterbuch der slav. Sprachen, sub cuv. coléda cfr. Dr. Greg. Krek Einleitung in die slav. Literaturgeschichte. Gratz 1874.

amu fi trecèndu marginile poesiei, pentru-cà tôte aceste produse spirituale populare numai luatela-olalta si considerate ne desvelescu cumu se cadè geniulu, firea, naturelulu poporului. Unele dein ele ne arata mai bine sborulu fantasiei lui, altele starea-i culturale, deintru unele ni se ivesce mai pe facia profundimea judecateri si filosofiei populare, deintru altele ne schinteédia sarcasmulu si umórea lui; ceste ne manifesta aplecarile si aspiratiunile ce nutresce, celea puterea-i de viétia spirituala, si tôte deinpreuna suntu florile mintiei lui. De alta parte luandu si numai unu ramu dein cele insirate si confruntandu p. e. la cantecele betranesci variantele, cu cari de multe ori unulu si acelasu cantece se canta in diferite districte, vomu poté adese conchide la gradulu mai inaltu séu mai scundu de cultura a acelu districtu in comparatiune cu altulu, la morala poporatiunei de acolo, la nuantiele gustului si alte asemeni. De ací necesitatea de a se pastrá productele poesiei populare, precumu esu ele dein creerii si gur'a poporului, intregre intregutie, si de a se suscepe si variantele locali in colectiuni.

Colectiuni? Asia; cà-ci suntemu de parere, cumu cà poesi'a populare romana inca numai de ací incolo are se fia culésa si adunata in modu sistematicu. la ce in prim'a linia ar fi chiamatu areopagulu nostru scientificu, societatea academica romana. De parte se fia a vrea cu acésta se derogàmú séu macaru se atingemu meritulu necontestabile alu culegatoriloru de pana acumu, intre cari autaietatea si cunun'a se cuvine laureatulu nostru Alesandri, carele parte acumu in „Doine si lacramióre“, Paris 1854, dara mai virtosu in „Poesiele populari ale Romaniloru“, Bucuresci 1866, darul natiunei si literaturii romane, ba chiaru literaturii si culturii universale, unu tesauru nepretiuutu de balade, doine si hore populari culesc cu precèpere de lucru si cu mana de adeveratu artistu. Mai de a dou'a mana ne paru „Poesiele pop. romane bucovinene“, Cernauti 1873—75, 2 tom., de Simeone Florianu Marianu, si „Baladele populari rom.“ Iasi 1870, de Mironu Pompiliu, cumu si „Poesi'a pop. rom., balade“, Pest'a 1859, de Atan. M. Marienescu, care ultimu spre daun'a colectiunei 'si iertà totu-odata mai multe corecture neologice in limb'a populara a cantececeloru adunate de densu. De vomu mai memorá cateva piese populari intre poesiele lui Victoriu Rusu intitulate „Suspinele selbeloru“, Carlsruhe 1872, si alte sporadecu resirate prin „Albin'a“, „Fói'a societateri bucovinene Romanulu“, „Column'a lui Traianu“ si alte tóie periodice; de vomu adauge horele si chiiturile impartasite in „Famili'a“, apoi „Colindele“, Pest'a 1859, de Atan. M. Marienescu, cu aceste amu terminatu numerulu colectiuniloru pentru poesi'a propria a poporului nostru. Ce numeru micu facia cu unu materialu atatu de opulente!*)

Inca si mai reu stamu in privinti'a celoru-alalti rami. Vorbele dein betrani nu-su adunate de locu, spre destula dauna chiaru si a istoriografiei romane; naratiunile mítice cele la Romani asia de numeroase si insemnate, le avem, afara de un'a doua publicate in „Convorbirile liter.“ numai germanesce de fratii Arturu si Adalbertu Schott sub titulu „Walachische Märchen“, Stuttgart 1844; cà-ci „Snóvele séu povestile si dicatòrie popul.“ Bucuresci 1873, de unu tipografu, suntu un'a amestecatura de anecdote de ale toturoru popóraloru. Proverbiele ne suntu cei dreptu in órecare parte depuse in „Povestea vorbei“, Bucuresci 1852—3, adi de totu rara a lui Antoniu Panu; ba si in „Anticitatile limbei romane“, Bucuresci ed. II. 1872, de Baronzii se comunca proverbie romanesci proprie si romanesci comune cu cele francese, cumu si cativa idiotismi clasici si dicatòrie; iuse „quid hoc ad tantam sitim?“ Astragendu dela acea, cà in indegetatele opuri proverbiele nóstre nu-su culesc dupa órecare sistema: ce e acea mana, acea mustra de proverbie romanesci in asemenare cu limb'a venjósá, poterósá dela natura, poetica si in florilata a unui poporu de douaspredece milióne?! In fine credintiele si datinele populare romane parte abia incepù a le aduná unu Gr. Teodorescu in opulu seu „Credintiele, usantiele si superstitiunile Romaniloru“, Bucuresci 1875, parte dein ignorantia si tendentia neamica gentii nóstre, numai le intortocà germano-slavulu Guilelmu Schmidt in scrierea sa „Das Jahr und seine Tage im Glauben der Siebenbürger Rumänen“, Hermannstadt 1866.*)

E asia dara inca multu, fórtè multu de facutu pre acestu terenu. Cu tôte aceste, pre bas'a enumeratelor, cumu si a colectiunei, scientiei si oserbatiuniloru nóstre proprie, se tentamu un'a apretuire mai detaliata a poesiei nóstre populare, si acést'a mai cu séma dein aieptatele puncte: istorico-mitologicu, psihologicu si limbisticu. Ddieu ajute!

CAPU ANTAIU.

MOMENTE PSICHOLOGICE.

III. Preliminare; virtutile cardinali in caracterulu Romaniloru antici.

Estravechiu si — dupa cumu ne invétia istori'a si esperienti'a — de un'a etate cu insasi omenimea

tiuri mai multu séu mai pucinu nimerite, o presentara si lumii literarie straine mai multi insi: Magiariloru Car. Ács si Greg. Moldovanu; Germaniloru Kotzebue, Simignowicz-Staufe, I. C. Schuller, Schuchardt si Graf; Angliiloru Stanley; Rusiloru Alesandru Puschin; Italianiloru Vegezzi-Ruscalla; Franciloru insusi V. Alesandri si altii.

*) In mancarimea sa de a ne face Slavi cu datine cu totu, se apuca si de scarmanarea filologica a numiriloru romanesci de locuri, dara cumu? asia, cà p. e. Musc'a, comuna in comitatulu Albei inferiori, o deduce nu dela lat. musca, ci dela slav. mucha; Pometu, vale in comitatulu Salniculu interiore, nu dela lat. pometum, ci dela slav. mesti = a matúrá scl. (pag. 63); Risum teneatis amici!

*) Poesi'a populara romana, in varie traduceri si apre-

acelu adevăru, cumu-că spiritulu, însușirile sufletesci facu pre omu. Estu adevăru nerestornabile stă despre individi singuriti întocmai, precumu sensulu lui se pôte estinde la poporațiuni întregi. Elu are nu numai astadi în dilele năstre ale luminarei și civilizațiunei, valóre deplina, ci avù mai multa ori mai pucina și baremi relativa cu impregiurările de totu soiuulu chiaru și în năptea acelu tempuri de decadentia și ignorantia grăsa, candu în societate domniă dreptulu celui mai tare, dreptulu pumnului. Totu-déun'a s'a pretiuitu óre-care superioritate spirituale, óre-care istetime macaru relativu mai mare, va se dica vreuna însușire spirituale mai eminente, pentru că fia individulu fia ginte, se ajunga intru una privintia ori alta superiori altora.

De aceea cu dreptu cuventu se pune mare pondu în sferile și referintiele desvoltarei omenesci pre studiarea psihologica atatu a individiloru, catu și a popóraloru, cá pre un'a, ce ne descópere mai siguru interiórele, asia dicundu ficatulu și renichii lorù, ce ne revelédia motorii celi mai ascunsi și cumu se dice primo-primi ai toturoru misicamentelu loru culturali și sociali. Vechiulu și totuși purure noulu „mens, spiritus agitat mollem“ e în atari studia punctulu de manecare.

Inse de unde și pre care terimu de manifestațiune a spiritulu omenescu se ne incuetam u noi a întreprinde în modu mai securu studiarea caracterulu unui poporu întregu? Unde aiure, déca nu pre terimulu poesiei lui poporali? Poesi'a e limb'a fantasiei, graiu processu din fantasia și îndreptatu càtra fantasia lectoriulu ori ascultatoriulu; expresiunea starei simtiemintelu infocate, a starei anormali a spiritulu. Apoi scimu, că omulu fiintia misteriósa ce e, numai în asia stare anormale produsa prin pasiunile infocate se indatina a-si deschide incuiatorile ânimei și a ne lasá se privimu una clipita în internulu seu; întocmai precumu marea numai sbicuilata de orcane ne arata stancele și alalte obiecte coperite alta-data de liniscitele sale unde.

Consecinti'a acestei e cu respectu la tem'a năstra acelu meritu, ce-lu are poesii'a poporale preste cea de salonu și preste alti rami literari, că intru ins'a totulu e realitate. Intru ins'a simtiementulu e aievea simtiementu, gustulu gustu, moral'a morala scl., dupa cumu le posede și pricepe aceste poporulu respectivu. Și pentru ce óre? Pentru-că poporulu nu e, cá se graimu asia, poetu de profesiune, ci de ocașiune. Elu canta atunci și numai atunci, candu starea emotivnata a sufletulu seu, candu fluctele simtiriloru sale agitate de venturile favorabili ori adverse ale sortei 'lu constringu aieve a și le reversá în vreunu canteceu. Dreptu-ce atari poeme suntu de regula copi'a cea mai genuina și mai fidela, portretulu fotograficu alu internulu seu, alu simtiementelu și dorintieloru, aplicariloru și aspirariloru ce nutresce, aceea ce a fostu, ce este, ce pôte fi; scurtu: alu caracterulu acelu poporu.

Amesuratu acesteia pre candu ne incumetamu a desemná caracterulu poporulu nostru romanescu, dupa cumu ni se infaciosiedia elu în poesii'a lui poporale, urmandu esemplulu și metodu maiestriloru în artea picturei, ne cauta se facemu înainte de tóte contur'a aceluia prin traseturile sale generali. Dara cari suntu aceste traseture generali și principali ale caracterulu romanu dacianu? La acésta întrebare fia-ne iertatu a respunde cu una reprivire la caracterulu mariloru strabuni, alu Romaniloru celoru vechi. Acést'a nu numai pentru că chiaru și proverbulu scosu din esperinti'a de tóte dilele tiene, că „asci'a nu sare departe de taiatoriu,“ și „póm'a nu cade departe de pomu,“ ci și pentru că e legé nestramutata în natura, în cea rationale cá și în cea neanimata, dupa care calitatile bune ori rele, înca și cele produse prin cutare și cutare soiu de cultura, se propaga dela parinti la urmasi pàna în cele mai departate generațiuni, în càtu adese-ori diecenie, ba la poporațiuni întregi nici sute și mii de ani nu suntu de ajunsu se intunece și se stérge de totu tipulu stramosiloru în stranepoti.

„Fortes creantur fortibus et bonis.
Est in juveneis, est in equis patrum
Virtus; neque imbellem feroces
Progenerant aquilae columbam.*“

Acuile, vulturi superbi au fostu cu adevăratu strabanii, cu alu caroru nume gloriosu ne mundrimu! Aripele lorù potinti umbrea tóta lumea pre atunci cunoscuta. Ochii mintiei lorù ageri, cá ai vulturulu privitoriu în sóre cautá în tóte lucrurile și întreprinderile la cele ceresci, convinși fiindu, că religiositatea e legatur'a cea mai poterósa a unei societati; fundamentulu celu mai solidu alu prosperarei ei. Fiic'a legitima a acestei erá pudórea, castitatea, moralurile caste și curate în familia, în acestu statu în miniatúra, ceea ce conditionédia bun'a ordine în corporațiunea familielu seu societate. Inse acésta buna ordine cumu s'ar și poté intipuí fara frugalitate, adeca fara una intielépta precumpanire a celoru de lipsa pentru traiulu viéției, fara crutiare în îmbracamentu, mancare, beutura și petrecere și în tóte câte suntu legate cu acestea? Éra apoi urmarea firésca a toturoru acestoru care fù, care trebuie se fia? Aceea, că unu poporu cu credintia firma în ddieli sei, pretiutoriu de fericirile gustate în familia și la vét'r'a parintésca, multiamitu în càtu pentru traiulu viéției cu pucine, și prin urmare preparatu și dedatu a suportá ori-ce strapatie și greutati, unu atare poporu portá sabi'a invingatória în tóte partile lumei; ori unde se aratá „sabi'a romana, fulgerá omoru,“ cà-ci legiunile poporulu romanu dupa marturirea scriitoriloru**) era pre campulu luptei și decâtu Alpii mai nemisícate. Cu unu cuventu: religiositatea, pudórea, frugalitatea și virtutea belica erá cele patru virtuti cardinali ale

*) Horatius. Odar. lib. IV. od. IV.

**) Theod. Mommsen. Röm. Geschichte, part. III. p. 263.

Romaniloru vechi si formá traseturile principali in caracterulu loru.*)

Se se reaffe óre aceste traseture cardinali, impreuna cu ramurelii loru buni si — precumu nici se póte altumintre — si unirei, in caracterulu descendentiloru asia de indepartati, ai Romaniloru daciani? Se cercetamu „Sine ira et studio“ si se vedemu!

(Va urma.)

Cuventarea dlui assess. cons. Zach. Boiu la parastasulu arangiatu de asoc. pentru metrop. And. bar. de Siaguna in Sibiiu 29. Iuliu (10. Aug.) 1876.

„Fericiti cei reposati intru Domnulu, cari moru de acum, asia dice Duchulu, — ca se odichnescu de ostenelele loru, ér' faptele loru voru merge cu ei!“
Apocalipse capu 14, versu 13.

De câte-ori provedinti'a divina in neadormit'a sa priveghiare asupra destineloru omeninei va se radice unu poporu la stadiu nóue ale desvoltarei si perfectiunarei, totu-déun'a i tramite barbati extraordinari, inzestrati cu facultati distinse spirituali si morali, imbracati — dupa cuventulu s. scripturi — cu putere de susu, cari se i premérgea cu cuventulu loru celu potinte si cu esemplulu loru celu luminatoriu. Astu-feliu de barbati vietuescu adeveratu in presintele tempului loru, inse ochiulu loru spirituale petrunde adancu in profundimea trecutului si departe in inaltimea venitoriului; si asemenea piscuriloru de munti eterni, ei vedu degiá radiele sórelui resarindu, pre cabdú mii si milióne de alti moritori suntu inca in nópte si somnu aduncu. Ei cu viéti'a loru spirituale alérge adeseori cu dieci, cu sute de ani inaintea masei celei mari a contemporaniloru loru, si ceea-ce multimei este acoperitu si invelitu, ei prevedu cu claritate profetica; ba venitoriulu face degiá o parte esentiala a vietiei loru. De aci esact'a cunoscintia, ce au ei despre starea poporului loru in raportu cu alte popóra; de aci petrunderea loru la trebuintiele poporului loru; de aci aflarea midiulóceloru salutifere càtra ajungerea scopuriloru celoru inalte, spre cari nisuescu; de aci uneori si ajungerea — in totale séu in parte — a aceloru scopuri, — dar si pàna atunci liniscea loru sufletésca, privirea loru plina de incredere in venitoriu, si asteptarea dela tempu a maturisarei ideiloru semenate de densii.

Intrebati istori'a, magistr'a vietiei, si ea ve va spune, cine a fostu unu Moise pentru Evrei, unu Licurgu pentru Spart'a, unu Solone pentru Atin'a, unu Num'a Pompiliu pentru Rom'a, unu Socrate pentru tóta anticitatea, cá modelu alu virtutei si preparatoriu de departe alu calei lui Isusu Christosu!

Si poporulu romanu — cá se venimu càtu mai

*) Dr. Guil. Corssen. Origines poesis romane. Berolini 1846, pag. 7.

curendu la densulu, carele este obiectulu predilectiunei nóstre — si poporulu romanu a fostu fericitu si onoratu de provedintia, a produce din sinulu seu astu-feliu de genii binefacatori, astu feliu de barbati luminatori, conducatori si fericitori ai poporului loru. Cà-ci pre candu elu in patri'a sa stravechia se despoia prin fortia si astutia de drepturile sale, ba chiaru credinti'a lui strabuna i se imputá de crima, pre atunci de o parte Radu Negru, ér' de alta parte Ioanu Dragosiu i afla unu asilu siguru pentru amenódue, i pregatescu o patria nóua, unde se póta radica altare si se póta desvoltá liberu cultulu individualitatiei sale natiunali, alu independintiei sale politice si alu evlaviei sale ereditate dela strabuni. Candu órdele barbabe ale semilunei amenintiau crucea, si cu ea impreuna civilisatiunea lumei, atunci vine unu Stefanu celu Mare alu Moldaviei, unu Ioanu de Hunedór'a si Mateiu Corvinu ai Ungariei, unu Mircea si Mihaiu Bravulu ai Romaniei, a infruntá sumeti'a ei si a dá lumei esemplulu celu maretiu, cumu ei lupta cá reprezentanti ai Europei intregi pentru salvarea evangheliei lui Christosu. Totu asemenea se radica la tempulu loru domnitorii Vasiliu Lupulu, Mateiu Basarabu, Alexandru celu Bunu, Constantinu Brancovanu, totu asemenea metropolitii Varlaamu si Sava, Teodosiu si Veniaminu si Dionisiu, si multi alti barbati romani, pentru de a dá poporulu loru scóle si tipografii, sant'a scriptura si codici de legi, institute sciintifice, artistice si filantropice, si astu-feliu a-lu chiamá la ó viéti'a nóua spirituala. Ér' venindu mai aprópe de noi, pre candu poporulu romanu transilvanu se proclamá dia partea potintiloru dilei, numai de „misera plebs contribuens,“ numai de o massa cruda, destinata a servi imbuibarei unei caste privilegiate, pe atunci Georgiu Sincai, Petru Maioru, Samuilu Miculu — Klein — si altii i aducu amiute de originea lui cea inalta, pogóra, ca noi Promethei, din ceru foculu drepturiloru lui eterne, neprescriptibili omenesci, 'lu invetia a cunósce trecutulu seu si a sperá intr'unu venitoriu, Si candu chiaru in patri'a mai propria romana strainismulu intru atat'a inecase consciinti'a natiunale, in catu numele de romanu devenise nume de injosire si umilire, pre atunci Georgiu Lazaru trece Carpatii si striga fratiloru sei cu tari'a si energi'a unei trambitie de archangelu: Desteptati-ve! — apoi restitue poporului seu tipulu lui primitivu, si face modest'a sa cathedra profesoralu amvonu alu apostoliei nationalitatiei romane; ér' investieci lui, immediati si mediati, continuandu cu insufletire oper'a acést'a, ajungu a vedé si invingerea si triumfulu luptelorui lui.

In seri'a acestoru genii luminatori ai poporului nostru nu potemu a nu aminti si pre barbatulu acela, alu carui nume de barbatia — Andreiu — cá se retacu alte nenumerate ale lui fapte nemoritóre — este nedespartitu si nedespartibile de asociatiunea nóstra transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu. Ba tiner'a nóstra societate literaria

s'a onoratu pre sine insasi, onorandu astadi amintirea acelui barbatu, carele cu demnitate ocupa locul seu intre cei d'antaiu ai nostri eroi spirituali, carele din increderea generala a facutu primii pasi preparativi pentru infintierea acestei asociatiuni, a condusu prim'a ei constituiere, a ocupatu scaunulu ei presidiale in cei siese ani d'antaiu ai vietiei, crescerei si consolidarei ei; si prin spiritulu seu petrundiatoriu, manifestatu in fapta si in cuventu, i a aretatu calea si directiunea pentru toti tempii. Da, evlaviósa adunare festiva, nu este o lauda vana, carea fatia de celu esitu din viéti'a pamentésca aru fi fara folosu, ér' facia de santieni'a acestui locu profanatiune, ci este o marturisire publica a insei asociatiunei, ca episcopulu, mai tardiu archiepiscopulu si metropolitulu Andreiu are o parte distinsa, cá se nu dicu partea prima*) de meritu la infintierea asociatiunei. „Se oramu“ — dicea veneratulu nestore alu literatileru romani transilvani**) la constituierea asociatiunei, 23 Octobre 1861, — „se uramu si acelui mare barbatu alu natiunei, carele dela inceputu cu caldura a cuprinsu la sinu'si si fara pregetu a condusu pana in momentul de acumu ideia acestei asociatiuni, carea astadi din ideia trece in realitate!“

Da, ilustra adunare festiva, asociatiunea nóstra a datu pentru presente si venitoriu o proba stralucita de generositate si nobilitate de simtieminte, onorandu cu atata solenitate memori'a primului seu representante si presiedinte, si demintiandu prin acést'a imputarea ce ni se face adeseori de catra straini, cá romanii aru fi nerecunoscatori facia de binefacatorii lor, ne inspira totu-deodata o incredere vesela in venitoriulu seu. Cà-ci fara indoiéla cei-ce conserva cu reverentia amintirea binefacatoriloru trecuti din viéti'a, prin acést'a dovedescu, cá sciu apretiu virtutelu lor; ér' celu-ce scie apretiu virtutea, dovedesce, cá si elu insusi este virtuosu!

Idei'a ce a condusu atatu pre metropolitulu Andreiu, catu si pre ceilalti bravi conlucratori si conluptatori la infintierea asociatiunei, a fostu aceea, cá miulocu celu mai siguru pentru de a prepará poporulu romanu o sórte mai buna, mai demna de densulu, e cultur'a, ér' conditiunea prima pentru propagarea culturai e literatur'a. Cà-ci este unu adeveru constatatu prin istoria, cá nici unu poporu nu se póte urcá la o cultura superióre, fara de a avea o literatura, si inca o literatura a sa propria, in limb'a sa, in modulu seu de a cugetá si de a simti, in traditiunile, datinele, credintiele sale. „Ce e strainu, dice poetulu limbei romane, — nu se lipsece de sufletulu meu!“ O literatura inse, cá si o limba, nu o póte creá unu singuru omu, cá-ci ele suntu espresiunea, chipulu si asemenarea spiritului

totale, ce viuieza si lucréza intr'unu poporu, din care individulu pre langa tóte distinselu facultati ce aru possede, face numai o mica parte, unu atomu; ci acést'a este problem'a poporulu intregu, si mai de aprópe problem'a intrunirei multor'a spre acelasi scopu. Cà-ci ceea-ce unui'a i este cu nepotintia, devine posibilu prin concursulu tuturoru séu celu pucinu alu multora; ceea-ce nu scie unulu, este cunoscutu celui-laltu; ceea-ce gresiesce cest'a, cel'a corege si indrépta; ceea-ce unui'a lipsesce, altulu alérga a depliná. Acestu adeveru l'au recunoscutu si l'au aplicatu in viéti'a tóte popórale care tindu la civilisatiune; acestu adeveru l'au imbraciatu cu tóta caldur'a si s'au grabitu a'lu realisá catu mai multu metropolitulu Andreiu si toti onorabili barbati, cari impreuna cu densulu au pusu pétr'a fundamentala la acestu nobile edificiu alu spiritului. De aceea incaldirea tuturoru ánimeloru romanesci pentru acést'a intreprindere salutifera; de aceea cererea concursulu tuturoru spre ajungerea scopulu; de aceea lasarea la o parte a priviriloru de confesiune, de politic'a dilei, de stare sociala, — de totu, ce ar' potea tienea si mai departe isolati si despartiti pre fii poporulu nostru, si adunarea cu scumpetate a tuturoru momenteloru, ce potu apropiá, intruni si consolidá, — concentrarea dupa cuventulu scripturei a tuturoru feliuriteloru daruri intr'unu singuru spiritu. „Ómenii“ — dicea metropolitulu Andreiu*) — „ómenii cá fapturi ratiunale numai prin referintiele lor reciproce positive, prin comunicarea ideiloru, pareriloru si a iscusintiei (esperintiei), precumu si prin imprumutarea poterei lor morali, intelectuali si fisice, cu privire la tempu si la locu, potu deveni la ajungerea destinatiunei lor, si la desvoltarea mai deseversita a poteriloru, ce le suntu loru innascute.“ Si iérasu: „asociatiunile desvólta principiulu celu mai inaltu alu vietiei si destinatiunei omenesci, spiritulu comunu si isvorulu a totu ce este bunu si folositoriu.“ Originea nóstra este un'a, un'a dorerea trecutulu, un'a starea presintelui, un'a privirea venitoriulu nostru; josu dar' pe terenulu limbei, literaturai, culturai cu tóte barierele despartitóre, si un'a se fia asociatiunea nóstra, precumu unulu este ceriulu, ce ne cuprinde, unulu sórele, ce ne incaldiesce, — unulu pamentulu, ce ne nutresce! Isolatiunea nasce slabiciune, ér' intrunirea este mam'a poterei! — éta in doue cuvinte ideia ce dete viéti'a asociatiunei, — ideia, alu carei primu representante visibile a fostu metropolitulu Siagun'a!

Ér' carea a fostu dela inceputu si este si are se fia pentru totu d'a un'a problem'a asociatiunei transilvane, spune insusi titlulu ei celu amplu si statutele ei, la cari in rendu cu alti barbati si devotati binelui poporulu nostru, éra aflamu lucrandu si pre metropolitulu Andreiu, precumu pre-

*) Este cunoscutu si o marturisesce metr. Siagun'a in cuventulu seu dela 9/21 Martiu 1861, cá primulu impulsu la crearea asociatiunei l'a datu dlu Septemviru Ioanu cav. de Puscariu.

**) P. Canonicu Timoteu Cipariu.

*) Cuventarea metrop. Andreiu in conferinti'a prima consultatóre dela 9/21 Martiu 1861.

ste totu elu era omulu fapteloru, nu numai alu cuventului. Problem'a si tient'a ei este inaintarea literaturii, si preste totu a culturai poporului romanu, va se dica inaintarea, nobilarea si perfectiunarea vietii lui materiali, intielesuali si morali, — o tienta acést'a si o problema atatu de frumósa, atatu de inalta, atatu de salutifera, incatu cu dreptu cuventu inaugurarea asociatiunei a fostu pentru romani o di de bucuria generala si de serbatóre nationala, si cu dreptu cuventu adunarile ei anuali suntu dile de acelea, — dorere usioru de numeratu in trecutul poporului nostru! — cari dupa cuventulu profetului le-a facutu Domnulu, cá se ne bucuramu si se ne veselimu intr'ensele. Cà-ci ce potea fi mai de doritu pentru poporulu nostru celu setosu de cultura, decatu crearea unei corporatiuni, carea concentrandu pre catu se póte poterile respandite si isolate, se lucre pentru stemperarea setei acelei'a, se deplinésca lacun'a multoru seculi plini de amaratiune, si se ajute a trece poporulu romanu din sclavia la libertate si din nópte la lumina! Cà-ci vai! care sclavia este atatu de amara cá ignorantia, si care nópte atatu de grea, cá intunereculu spiritului! Da, in adeveru la intrunire si cultura! Pentru-cà. déca intrunirea e poterea, apoi cultur'a si libertatea spiritului e lumin'a omenimei, si fericirea unui poporu e conditionata de ambe acestea! Ér' catu de adancu a fostu petrunsu metropolitulu Andreiu de tient'a acést'a, dovedésca faptele lui! Dovedésca concursulu lai celu considerabile materiale, la infiintiarea asociatiunei, la carea elu impreuna cu veneratulu — Archiereu, fericitul metropolitu Alexandru Sterc'a Siulutiu se in scrisera cá primii membri fundatori, carei'a consacrà o parte atatu de insemnata a osteneleloru sale, si careia, cá unui pruncu nou nascutu cá se nu stea pe strade, cu ospitalitate adeveratu romanésca i deschide chiaru portile seminarului eparchiale. Dovedésca interesulu lui celu viu pentru realizarea asociatiunei, despre care interesu imi vine a dice cu Psalmistulu, ca n'a datu somnu ochiloru sei, nici geneloru sale dormitare, pana candu in restempu de 18 luni — Maiu 1860 pana la Octobre 1861, — delaturandu tóte pedecile, n'a aflatu locasiu, n'a ridicatu unu Sionu santu pentru cultur'a poporului seu. Dovedésca zelulu si devotamentulu, cu care a condusu afacerile ei in restempu de 6 ani, spre visibilea ei crescere si in florire! Dovedésca conlucrarea lui la reintroducerea litereloru strabune, la spriginirea tinerimei studióse, la incuragiarea agriculturii, a meseriiloru, a industriei, a sciintieloru si a artiloru. Dovedésca preste totu nesuinti'a lui intru desvoltarea tuturoru poteriloru de viétia, ce a aflatu in poporulu nostru. „Vremu, — dicea elu*), vremu a desteptá prin midiulóce nationali facultatile, va se dica cugetarile cele serine si serióse in poporulu nostru, cá

se cunósca fienti'a si destinatiunea sa si se o scia intrebuintiá spre totu binele!“ Cà-ci „poterea mintiei si a geniului, sciintiele si artele suntu, cari in dilele nóstre dau popóraloru taria si le asigura venitoriulu!“*)

In fine se arata inaltimea spritului metropolitulu Andreiu prin directiunea, ce s'a silitu a dá asociatiunei dela inceputu. Purcediendu dela ideia cea sanatósa, recunoscuta astadi de toti barbatii literati, ca tóta cultur'a nóstra moderna trebuie se bazeze pe cultur'a cea vechia clasica, nobilata prin spiritulu crestinismului, — cá calea culturai fia-carui poporu trece prin Ellad'a si Italia, prin Aten'a si Rom'a — metropolitulu Andreiu recomanda indata la inceputulu asociatiunei studiulu clasicitatiei antice cá punctu de manecare la cultur'a nóstra. In legatura cu acést'a recomanda apoi studiulu literatiloru nostri nationali, cu deosebire alu istoriciloru, si tienerea in onóre a memoriei loru, fiindu petrunsu de acelu adeveru constatatu prin mii de esemple, si chiaru prin esemplulu poporului nostru, cá precumu unu individu singuraticu, asia si o natiune intréga pierdiendu cunoscinti'a trecutului seu, a perdutu totu deodata si directiva presentelui, si aspiratiunile venitoriulu seu. Si in fine in connexiune cu acestu studiu alu trecutului pune la ànim'a poporului nostru imbracisiarea tuturoru sciintieloru, tuturoru desteritatiloru, tuturoru artiloru si lucrariloru oneste, ce au aflatu apretiuire si cultivare la popórale cele mai inaintate. Si precumu tóte actele acestui barbatu extraordinariu se distingu prin o vointia energica si prin o directiune chiara, concreta, resoluta, contraria teoriiloru seci si nefruptifere, asia si la infiintiarea asociatiunei densulu tiude totu la rezultate positive, practice, posibili, necesarie, folositorie: la asigurarea ei prin legile patriei si recunósccrea ei din partea poterei statului, la crescerea càtu mai curendu a fortieloru ei prin parsimoni'a intielépta si ecuilibru imbucuratoriu intre intrate si erogate, la iubirea de lucru si de ostenéla a membriloru ei, la conlucrarea ei in concertu cu nesuintiele omogene ale altoru popóra, la desvoltarea vietii nóstre nationali romanesci, la indreptatirea egala a limbei romane cu celelalte limbi din patria, si prin acést'a la indreptatirea egala a poporului nostru cu popórale sorori compatriote, pentru care idea tocmai pe la anii 1860 se deschisese o era nóua, — tiente, la cari tindu luptele si suferintiele seculari ale celoru mai luminati si mai buni fii ai poporului nostru, si prin cari metropolitulu Andreiu devine demnu continuatoriu alu aceloru lupte si nesuintie. Si in tóte acestea cunoscendu elu marimea problemei, greutatea temporiloru si angustimea poteriloru nóstre, ne recomanda prin fapta si cuventu perseverantia de feru si sacrificiu din inima. Dar mai presusu de tóte urmandu apostolului gintiloru, marelui Pavelu, ne arata dreptu calea cea mai inalta, dreptu conditiunea con-

*) Cuventulu metr. Andreiu in conferinti'a preconsultativa din 9/21 Martiu 1861.

*) Cuventulu metr. Andreiu la inchiarea adunarei de inaugurare si constituire, 26. Oct. (7. Nov.) 1861.

ditiuniloru pentru prosperarea asociatiunei, dreptu compasulu celu neminciunosu, carui'a totu-déun'a se-urmamu: iubirea, caritatea intre membrii ei. Da, nu mai vorbesce aici presiedintele asociatiunei, ci vorbesce archiereulu, ce radica manile spre a binecuvéntá pre poporulu seu, vorbesce apostolulu evangeliului lui Christosu, candu elu la inchiaerea constituantei dice: „Ne amu adunatu in caritate, ne despartimú in caritate; dea Dumnedieu, cá pana la capetulu vécului se fia totu asia!“ Dá — repetiau atunci inimile toturoru celoru presenti, — dá, repetiau cu echo inmiitu inimile toturoru romaniloru, pana la capetulu vécului se fia totu asia!

Acést'a este in putiene si debili liniamente o parte a vietiei marelui barbatu, a carui memoria onoramú prin acésta solenitate de doliu, — viétia plina de cugetari inalte si salutari, plina de intentiuni nobili, plina de fapte neperitóre, plina de lupte onorifice si de triumfuri perpetue. Vai, cà-ci a trebuitu se se stinga atatu de curendu acésta viétia scumpa! Cà-ci a trebuitu se cadia atátu dein graba acésta cununa de onóre de pe capulu nostru! Cà-ci a trebuitu se dispara atátu de repede de pe cerulu natiunei nóstre o stea de atare marime, unu meteoru atátu de raru si plinu de lumina! Dar nu! Se nu ne perdemu prin tanguiri si plangeri, cari nu potu schimbá intru nimicu cursulu ursitei! „Pamentu esti, si in pamentu te vei întórce! este cuventulu prea intieptulu creatoriu dela inceputulu creatiunei pàna la finitulu ei, — cuventu santu fàra macula, cuventu eternu fàra schimbare! Dá, partea mortala a muritoriului odichnesce in sinulu mormentulu; dar faptele lui mergu impreuna cu densulu, spiritulu lui viuéza si planéza asuprà toturoru creatiuniloru sale de pre pamentu, planéza si asuprà acestei asociatiuni. Intemeiata pe base tari si sanatóse, pusa in cale sigura si drépta, incredintiata iubirei si ingrigirei poporului nostru, ea va lucrá necontentitu la resolvirea nobilei sale probleme; ba de si — cá la tóte lucrurile pamentulu atarna si de aripile ei pondulu scaderiloru si neajunselor omenesci, totusi se vedu degiá in cei 15 ani ai esistintiei ei frumóse si nobili fructe; si fructele acestea voru devení din ce in ce mai copióse, cu càtu ne vomu petrunde mai multu de intentiunea ce a condusu pre intemeiatorii ei, de problem'a, ce i-au pusu, de directiunea, ce i-au datu. Dá, spiritulu lui Siagun'a ne sioptesce din mormentu barbatia si statornicia neclintita in lupt'a cea santa pentru cultur'a poporului; ne sioptesce devotamentu si abnegatiune personala fatia de problemele cele inalte generali ale asociatiunei; ne sioptesce pestrarea legaturei de iubire intre noi, carea cresce sisporesce poterile si garantéza succesele. „Aveti“ — ne dice spiritulu lui — „aveti perseverantia de feru, aduceti sacrificie din inima, si pastrati intre voi charitatea tractiésca! — intru aceste trei semne veti invinge!“ Si asia, spiritu fericitu, carele ti-ai pregatitu nemorirea aici si acolo, corpulu teu, vasulu celu fragile, tierana

din tierana, partea inferióra a fiintiei tale, odichnésca in pace in sinulu pamentulu, in umbr'a scumpei tale biserici, in bratiile multu iubitului teu poporu! Éra tu, eliberatu de catusiele mortalitatiei, urca-te din sfera in sfera in regiunile luminei, din trépta in trépta in imperiulu perfectiunei! Priimesce votulu de pietate si recunoscintia eterna, ce ti datoresce acésta asociatiune, si care 'lu depune astadi aici cá pre mormentulu osementelorú tale! Priimesce votulu nostru de incredintiare ca vomu pastrá in onóre numele teu si alu toturoru nobililoru tei conlucratori si conluptatori! Priimesce votulu nostru de apromisiune, ca vomu urmá urmeloru vóstre celoru luminóse, convinsi fiindu, ca acésta onorare va fi cea mai démna de voi! Binecuvénta, precumu in viétia pamentésca, asia si din lumea spiritelorú, pre poporulu teu, si róga pre parintele indurariloru, se reverse darulu seu asuprà acestei nobili plantatiuni a luminei, cá se viueze, se inforésca si se fructifice spre prosperarea si fericirea multu cercatulu poporu romanu din generatiune in generatiune. Aminu.

ad Nr. 296 - 1876.

Procesu verbale

alu adunarei generale XV. a asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta la 10., 11. si 12. Augustu st. n. 1876 in Sabiu, sub presidiulu dlui Iacobi Bologna, presiedintele asociatiunei.

Siedinti'a I. din 10. Augustu 1876.

I. Intrunindu-se membrii asociatiunei, in numeru frumosu, la 10 óre a. m. in sal'a ospetariei de „la coróna,“ se alege o comisiune pentru a invita pre presiedinte la siedintia.

Presiedintele infaciasindu se in midiuloculu adunarei, intempinatu cu eschiamatiuni de bucuria, si ocupandu scaunulu presidiale, deschide siedinti'a prin alaturatulu discursu, in firulu caruia, facundu istoriculu asociatiunei dela urdirea ei si pana astadi, amintesce in termini caldurosi pre infantiatorii ei, arata sublimulu ei scopu, semnaléza progresulu care s'a facutu si felicitá adunarea.

Adunarea ascultandu cuventulu presidiale cu incordata atentiune, 'lu primesce cu aplause; éra dr. Gregoriu Silasi respundiendu in numele adunarei, arata recunoscintia acesteia pentru intiept'a conducere.

II. Presiedintele invita adunarea a alege 3 notari ad hoc.

Se alegu prin achiamatiune dr. Gregoriu Silasi, I. M. Moldovanu si Augustu Horsia.

III. Presiedintele dà cetire de pesieci de felicitare sosite dela comitetulu despartimentulu I. dein Brasiovu.

Se primesce cu placere si se aclude sub 2.

IV. Presiedintele amintesce pre membrii asociatiunei repausati in decursulu anulu espiratu.

Adunarea 'si exprime condolenti'a prin scolare, rostindu cu pietate „In veci pomenirea lor!”

V. Presedintele atingându destinsele merite ale primului presedinte alu asociatiunei, aratandu că un'a dintre virtutile romanilor este recunoscenti'a facia de binefacatorii sei, invita adunarea a participá in corpore la parastasulu, ce se va celebrá in biserica parochiala dein cetate intru memori'a fericitului presedinte arhiepiscopu si metropolitu Andreiu bar. de Siagun'a.

Adunarea parasindu sal'a si infaciasiandu-se in biserica, asiste la parastasulu celebratu de Escel. sa dn. arhiepiscopu si metropolitu Mironu Romanu cu asistentia splendida, éra la finea celebrarei, dn. Zach. Boiu rosteste de pre cathedra cuventarea ascultata cu placere si alaturata procesului verbalu sub 3.

VI. Adunarea reintrunindu-se in sal'a de „la coróna” presedintele invita secretariatulu a dá cetire raportului generale despre activitatea comitetului asociatiunei dela adunarea tienuta in Reghinulu sasescu pâna la cea presenta.

Secretariulu II. subst. dn. dr. D. P. Barcianu cetește raportulu generalu achisu sub 4.

VII. Presedintele consulta adunarea. déca voiesce a intrá numai decâtu in desbaterea raportului generale, séu a'lu trece mai antaiu la una comisiune?

Dupa desbatere mai indelungata se decide a se ascultá mai antaiu si raportulu cassariului, care cetindu-se se achide sub 5.

VIII. Presedintele invita adunarea a alege comisiunile prevediute in p. 6—9 dein program'a adunarei generale.

Adunarea la propunerea presidiului, privindu bugetulu pentru anulu venitoriu cá cetitu, alege prin achiamatiune: a) in comisiunea pentru esaminarea socotelorulu pre dd. I. Deacu, I. C. Dragusianu si T. Colbasi; b) in comisiunea pentru inscrierea membriloru noi si incassarea tacselorulu pre dd. I. Popescu, E. Brote si M. Branisce; c) in comisiunea bugetaria pre dd. Sim. Balintu, Gabr. Marcu, S. P. Barcianu, Anania Trombitiasiu si Iul. Bardosi; d) in comisiunea pentru motiuni pre dd. dr. I. Hodosiu, Al. Micu, Al. Romanu, dr. A. Isacu, dr. Il. Puscariu, I. Romanu si Gr. Mezei.

IX. Cassariulu asoc. dn. Const. Stezariu, provocandu se la conclusulu luat in adunarea generale tienuta la Gherl'a, pentru a se ceti in totu anulu numele membriloru, cari au respunsu tacsele, 'si reserva a-si implini acést'a datorintia in siedinti'a urmatória.

Se iea spre sciintia.

X. Dn. dr. D. P. Barcianu face urmatórea propunere:

„Considerandu că nrulu abonatorulu fóiei asoc. „Transilvani'a” si prin urmare alu cetitoriloru este fórte neinsemnatu, dupa cumu s'a potutu vedé dein raportulu generale alu comitetului; — considerandu că sumele spesate de asoc. pentru productele sale

literarie depuse in fóia s'ar poté intrebuintiá totu spre acelu scopu, inse cu mai multu succesu, decâtu s'a potutu realisé pana acumu; — considerandu că cuprinsulu fóiei prin impartirea lucrului spirituale s'ar poté acomodá mai bine gradulu de cultura si lipse-loru poporulu romanu; — considerandu mai departe, că adunarile generali, cari au incredintiatu pre unulu dintre cei mai destinsi barbati de litere si publicisti a-i romaniloru dein Transilvani'a, nu au facutu si despusetiunile de lipsa, pentru cá acelu barbatu, care si-a implinitu cu celu mai laudabile zelu oficiulu seu, se fia spriginitu dupa cuviintia in lucrarea sa; — considerandu in fine că necesitatea de a affá cali si midiulóce, cari cu mai multu succesu se realizeze scopulu pentru care s'a infiintiatu fóia asociatiunei, se simte totu mai multu: adunarea generala se binevoiesca a alege o comisiune de barbati de litere, cari cunoscendu mai bine starea intelectuale a poporulu nostru si studiendu lipsele lui, se faca o propunere motivata, prin care se arate cãlile si midiulócele, prin cari s'aru poté ajunge mai usioru si cu mai multu succesu realu, scopulu asociatiunei: inaintarea culturei si inavutirea literaturii romane, care-lu intentionéza prin edarea fóiei.

La propunerea dlui dr. Ios. Hodosiu, motiunea dlui dr. Barcianu, se indruma la comisiunea pentru motiuni.

Cu acestea presedintele invitandu comisiunile a se constitui fara amenare, inchide siedinti'a la 2½ óre d. a., anuntiandu a II-a siedintia pre diu'a urmatória deman. la 9 óre.

D. C. M. S.

Iac. Bologa mp.,
presedinte.

Dr. Greg. Silasi mp.,
notariu ad hoc.

Augustu Horsia mp.,
notariu ad hoc.

Siedinti'a II. din 11. Augustu 1876.

XI. Presedintele infaciasindu-se la 9½ óre deschide siedinti'a si invita pre notariu a da cetire procesului verbale alu siedintiei I.

Cetindu-se se verifica.

XII. Presedintele anuntia, că au sositu de pesie felicitatóre dela Vien'a, Dev'a si Nasaudu.

Cetindu-se acelea, adunarea le iea spre placuta cunoscintia.

XIII. Presedintele anuntia propunerea dlui dr. Iac. Brandusianu, cá procsim'a adunare generala se se tiena in Blasiu.

Se decide a se luá in consideratiune la punctulu 6) alu programei pentru present'a adunare.

XIV. D. Dem. Comsia face propunerea, a se modificá §§ 6, 12, 13, 16, 17, 18, 20 si 27 din regulamentululu midiulócelorulu pentru ajungerea scopului asociatiunei.

Se transpune comisiunei pentru motiuni.

XV. D. I. Popescu propune, că comitetulu se

iea măsurile necesarii pentru înființarea secțiunilor științifice, prevăzute în statutele asociației.

Se relege la comisiunea pentru motiuni.

XVI. Președintele anunță, că s'au înșinuat următoarele disertații: a) „Romanul în poezia sa populară,” de dr. Greg. Silasi; b) „Începutul și dezvoltarea școlilor române,” de dr. Iosifu Hodosiu; c) „Despre instrucțiunea elementară după starea de azi a științei,” de I. Dim'a Petrascu.

După ordinea înșinuirii se admite citirea disertației dlui dr. Gr. Silasi, care este ascultată cu viu interesu.

La propunerea președintelui ședința se suspendează pre 10 minute.

XVII. Redeschizându-se ședința președintele invită comisiunile emise în ședința de ieri a-și face rapoartele.

D. T. Colbasi raportându în numele comisiunii pentru cenzurarea ratiociniilor arată, că comisiunea examinându-le cu de amănuntul le-a aflat în cea mai bună ordine și pentru exactă portare a acestei afaceri oneroase propune a se vota cassariului dn. Const. Stezariu multiamita.

Se ia spre placută știință, și cassariului, ale cărui merite destinate, castigate față de asociat prin exactitate exemplară și activitate neobosită, în decursu de atâți ani, se relevă din partea adunării prin rostul dlui Georgiu Baritiu, i-se votează multiamita protocolară unanimă.

XVIII. Se pune la ordine raportul comisiunii bugetare. Raportorul An. Trombitasiu arată, că în legătură cu bugetul comitetului transpuse comisiunii și unele petiții, dintre cari amintesc mai întâi charta adv. Aron Densusianu pentru ajutorirea familiei poetului And. Muresianu, în privința careia comisiunea propune a nu se lua în considerare, până nu se va instrui cu documentele necesare.

Adunarea nu poate lua cererea în considerare.

XIX. Urmăzând petițiunea departamentului cerc. I. și a direcției școlii comerciale publice române din Brașov de a se preliminar în bugetul asociației celu pucinu trei stipendii de câte 70—100 fl. pentru școlarii români de la școlile comerc. secund. din patria și unu stipendiu camu de 300 fl. pentru unu tineru care a absolvat școl'a comerc. secund. cu succes și aru fi aplecatu a-și completa studiile la o academie comercială, cu îndatorirea de a se aplica apoi că profesorul la o școlă comercială din patria.

Comisiunea învoită în principiu cu crearea de atari stipendii, cari s'au și prevăzutu în bugetu, propune a se împarti acele stipendii numai elevilor de pe la școlile, în cari limb'a propunerii este cea românească, cu excepțiunea școlilor agronomice; őr' în cătu pentru propunerea subdepartamentului I. de sub p. 5 privitoria la crearea unui stipendiu de 4—500 fl. pentru unu industriariu, care se se califice în arta sculpturii, această n' o afla la tempu.

D. vicepres. I. V. Rusu face amendamentul de a nu se restringe conferirea stipendiilor, ci a se observa usul de până acum.

Majoritatea adoptă propunerea comisiunii cu amendamentul dlui I. V. Rusu.

XX. Petițiunea subdepartamentului XII-lea, pentru subvenționarea școlii centrale din Lapusiu ungur. cu 200 fl. la anu.

Comisiunea recomandă această subvenționare din sum'a prevăzută în proiectul de bugetu sub pos. 21.

D. dr. Il. Puscariu face amendamentul, că sum'a prevăzută sub pos. 21 din preliminaru, se se ridice la 800 fl., őră distribuirea ei se se încredințează comitetului.

D. G. Manu face istoricul școlii din Lapusiu și insistă pentru subvenționarea ei.

După discuțiune viuă, la care participă mai mulți membri, majoritatea decide că distribuirea sumelor prevăzute în bugetu că ajutorie, se se încredințează comitetului.

XXI. Petițiunea d. T. Ciontea candidatu de profesura la universitatea din Vien'a, pentru unu ajutoriu de 150 fl. spre a poté depune censur'a de profesor.

Comisiunea în consonanță cu comitetul, propune a-i se acordă 100 fl.

Se amana până la pertractarea poziției 10, din preliminarul bugetariu.

XXII. În urm'a acestora raportorul An. Trombitasiu vine la propriul raportu asupra alăturatului preliminaru pentru anul urmatoriu:

Posițiunea 1 cu 400 fl. că onorariu alu secret. I. și posițiunea 22 cu 700 fl. subvenționarea foiei „Transilvania” și posițiunea 2-a cu 300 fl. remuneratiune pentru secretariul II-lea se recomandă din partea comisiunii cu acea adăugere, că numit'a foia pre venitoriu se se estinda asupra tuturor ramurilor de știință și se fia redactată în stilu cătu mai popular.

La propunerea dlui Visarionu Romanu, se relege aceste 2 poziții a se pertracta cu ocaziunea respectivei motiuni a dlui dr. Danila Popoviciu Barcianu, fiindu în legătură.

XXIII. Posițiunea 3 cu 200 fl. remuneratiune pentru cassariu, se recomandă din partea comisiunii spre primire.

Se adoptă în unanimitate.

XXIV. Asupra poziției 4 remuneratiune de 60 fl. pentru bibliotecariu, comisiunea e de parere a se încredința acestu oficiu secretariului II-lea, őră sum'a de 60 fl. v. a. se se subsume sub posițiunea 21 pentru ajutorirea școlilor lipsite.

D. Zach. Boiu propune susținerea poziției, conformu preliminarului.

D. I. M. Moldovanu încă partinesce pastrarea oficiului cestionatu, înse cu modificarea că remuneratiunea se remana 50 fl. că în anii trecuti.

Majoritatea adopta propunerea dlui Z. Boiu cu amendamentul dlui I. M. Moldovanu.

XXV. Positiunile 5 cu 150 fl. spese de cancelaria, 6 cu 150 fl. remuneratiune pentru unu scrietoriu; 7 cu 100 fl. pentru localitatea cancelariei, 8 cu 80 fl. cá dotatiune bibliotecii; 9 cu 300 fl. spese extraordinarie, comisiunea le recomanda spre primire.

Se adopta in unanimitate.

XXVI. Cu respectu la positiunea 10 de 500 fl. pentru tiparirea opului „Viti'a cultivata“ de Chitu; 400 fl. si 100 fl. cá adaosu la remuneratiunea dlui Alesiu Jacob, pentru opulu „A király földi vizszonyok ismertetése,“ — comisiunea recomanda, cá din sum'a memorata se se creeze doue stipendii de cate 70 fl. pentru scóle reale, patru stipendii totu de cate 70 fl. pentru invetiacei dein scólele comerciale, éra restulu de 80 fl. se se subsume sub positiunea 20 spre a se premiá docenti meritati in pomologia.

D. G. Baritiu, in prevederea propunerii pentru infintiarea sectiunilor scientifice, pentru cari dóra acést'a suma s'ar' poté folosi mai cu scopu, face motiunea, cá deciderea asupra acestei positiuni se se ntemple deodata cu a propunerii amentite.

Se primesce motiunea dlui G. Baritiu.

XXVII. Positiunea 11 cu 140 fl. dreptu doue stipendii pentru realisti; posit. 12 cu 140 fl. cá stipendii pentru 2 tineri, cari cercetéza scól'a comerciala inferióra; positiunea 13 cu 300 fl. stipendiu pentru unu comerciante, care a absolvatu scól'a comerciala secundaria si voiesce a'si completa studiile la o academia comerciala; positiunea 14 cu 120 fl. stipendii pentru doi ascultatori de pedagogia in patria; positiunea 15 éra si cu 120 fl. cá stipendii pentru doi ascultatori la scóle agronomice; positiunea 16 cu 60 fl. stipendiu pentru unu gimnasistu din comitatulu Dobacei; positiunea 17 cu 60 fl., cá stipendiu din fundatiunea Nicolau Marinoviciu senioru pentru unu gimnasistu; positiunea 18 cu 20 fl. ajutoriu dein fundatiunea lui Basiota Motiu Dimbulu; positiunea 19 cu 400 fl., pentru sodali calificati a se face maiestri si pentru invetiacei de meseria; positiunea 20 cu 40 fl. cá premii pentru doi invetiatori, cari se distingu in pomologia si instructiunea practica a pomaritului; positiunea 21 cu 400 fl. ajutorie pentru scóle romanesci in patria si positiunea 23 cu 160 fl. pentru servitoriulu cancelariei, — se recomanda din partea comisiunei conformu preliminarului.

Se adopta in unanimitate.

Cu acestea siedinti'a se radica la 2 óre d. a. statorindu-se continuarea ei pre 4 óre d. a.

XXVIII. Continuandu-se siedinti'a d. a., dlu Rubinu Patitia interpeléza presidiulu asupr'a testamentului Sabinei Tobias facutu in 1870 in favórea asociatiunei si doresce a scí, ca óre dupa mórtea testatórei intemplata la 1872, intratu-a ceva din lasamentulu ei in cass'a asociatiunei ori ba?

Presidiulu promite a respunde in siedinti'a urmatoria.

XXIX. D. Eugeniu Brote raportorulu comisiunei pentru inscrierea membrilor noi si incasarea tacselor arata, ca au incursu la comisiune 400 fl. in obligatiuni dela urmatorii domni: Amosu Francu jude reg. in Miskolcz, Sigismundu Borlea adv. in Bai'a de Crisiu, Georgiu Secula adv. in Bai'a de Crisiu, Servianu Popoviciu Barcianu asesoru la tabl'a reg. din Tergulu Muresiului, dela fia-care cate 100 fl. ca tacse de membri ordinari pe viétia; pre cari in sensulu statutelor comisiunea ii recomanda adunarei spre primire. Mai departe au incursu 40 fl. dela urmatorii domni: Nistoru Manciu clericu absolutu din Ocolisiulu mare, Dr. Aur. Isacu avocatulu in Clusiu, Dr. Ioanu Neagoe din Micasasa, Ioanu Orga v. recitoru in Blasiu, Moise Boeriu direct. scol. in Sibiiu, Ioanu Stefanescu economu in Cujiru, Georgiu Munteanu preotu in Vistea inferióra, Parteniu Cosm'a adv. in Sibiiu si d. Iónu Mog'a medicu in Sibiiu, dela fia-care cate 5 fl. cá tacse de membri ordinari, pre cari asemenea ii recomanda spre primire; mai incolo 150 fl. cá tacse restante dela membri vechi; in fine au incursu 50 fl. pentru fondulu academiei romane de drepturi dela dlu Petru Mezei preotu in Ocolisiulu mare.

Propunerea comisiunei se admite, membrii noi intrati se saluta cu bucuria si daruitoriulu Petru Mezei i se rostesse multamita.

XXX. D. C. Stezariu, cassariulu asoc. in sensulu conclusului luatulu la adunarea dein Gherl'a, propune a se ceti numele membrilor, cari suntulu cu solvirea tacselor in regula.

Dupa desbatere mai indelungata propunerea gasindu-se in colisiune cu unu conclusu relativu alu adunarei generali din anul trecutulu, nu se admite.

XXXI. Continuandu-se raportulu comisiunei bugetarie, referintele Anan. Trombitasiu propune, cá opulu „Viti'a cultivata“ de Chitu, se nu se tiparésca, pana ce publicandu-se dein elu 2 tractate mai momentóse in fói'a asociatiunei, nu se va dobandi pre bas'a acestora, parerea barbatilor de specialitate meritulu lui, si nu se voru emendá defectele-i formali. Dupa lamuriri mai indelungate, avendu in vedere, ca tiparirea opului s'a decisu in adunarea generala precedente, se votéza 400 fl. pentru tiparirea opului incredintiendu-se comitetulu indreptarea defectelor lui formali.

XXXII. Cassariulu asociat. Const. Stezariu cere, cá cele 200 fl. v. a. anticipate repausatulu studente de filologia la univ. dein Gratiu Petru Deheleanu, cari in ratiociniile asoc. obvinu cá active, se se sterga. Cererea se incuviintéza.

XXXIII. Presedintele anuntia o depesia de felicitare venita dela romanii dein Fagarasiu si provincia.

Cetindu-se se iá spre placnta cunoscientia.

Presedintele dechiara siedinti'a de inchisa la 7

óre d. a., anuntiandu siedinti'a urmatória pre mane la 9 óre a. m. D. U. S.

Siedinti'a III. din 12. Augustu 1876.

XXXIV. Presedintele deschidendu siedinti'a la 9 óre a. m. dá cetire epistolei dlui Ioanu Croitoru Szabó din Trie, dto 7. Augustu, prin care saluta adunarea si tramite 5 fl. tacsá de membru.

Se iea spre scientia.

XXXV. Presedintele respunde la interpelatiunea de eri a dlui Rubinu Patitia, cá din remasulu Sabineí Tobias din Abrudu pan'ací n'a intratu nimica in cass'a asociatiunei.

D. R. Patitia face in urm'a respunsului dóue propuneri, un'a la memoratulu lasamentu alu Sabineí Tobias, — alt'a la unu asemenea lasamentu alu repausatului D. Telechi dein Abrudu, cerendu a se indrumá comitetulu se faca pasii necesarii pentru asecurarea intereseloru asociatiunei.

D. Macelariu se mira cumu póte afirmá dlu Patitia, cá in testamentulu acela ar' fi ocurendu numele asociatiunei, pre candu elu in realitate suna despre scól'a reala dein Abrudu.

Presedintele promite, cá precumu in alte cause, asia si intr'acestea va face pasii de lipsa pentru asecurarea drepturilor asociatiunei.

Luandu-se dechiaratiunea presintelui spre scientia, se trece la ordinea dílei.

XXXVI. Presidiulu aduce la cunoscentia epistol'a dlui T. Cipariu dto 2 Aug. 1876, prin care dá spresiune profundeí sale recunoscentie pentru scrisórea ce i s'a adresatu dein partea adunarei generale dela Reghinu.

Se iea spre scientia.

XXXVII. Se dá cetire epistolei dlui G. Baritiu ddto 5. Aug. 1876, prin care si cere demisiunea dein postulu de secretariu I. alu asociatiunei si dispensarea sa cu 31. Dec. a. c. dela redactarea fóiei „Transilvani'a.“

Presedintele intreba, déca voiesce adunarea a intrá numai decatu in desbaterea meritória a lucrului, séu doresce a o amaná pana candu se va debate motiunea relativa la fóia asociatiunei. Dn. E. Macelariu propune, cá dimisiunea dlui G. Baritiu se nu se primésca, ci se fia rogatu a remané si mai incolo secretariu primariu alu asociatiunei.

Dn. A. Trombitasiu e pentru amanare, asemenea dr. Puscariu, dr. Barcianu si Comsia.

Cadiendu propunerea de amanare, se primesce cu votu unanimu propunerea dlui E. Macelariu.

XXXVIII. Presidiulu face cunoscutu dlui G. Baritiu conclusulu adunarei, rogandu'lu a remané si mai departe secretariu si redactoriu.

Dn. G. Baritiu dechiará, ca de-si a duce redactiunea in modulu de pana aci, ii este sarcina abia suportabila, totusi se supune vointiei generale.

Se iea spre placuta scientia.

XXXIX. Se pune la ordine raportulu comisiunei pentru motiuni. Raportorulu dr. Aur. Isacu.

Dispositiunile comitetului pentru intarirea alegerei membriloru onorari a dd. I. Riureanu si N. Racovitia dein Romani'a, castigata dela gubernu; mai departe pentru castigarea dreptului de traducere alu opului „a király földi viszonyok ismertetése“ de Jakab Elek; in fine dispusetiunile in privinti'a distribuirei stipendiiloru si a ajutórialoru, — la recomandarea comisiunei.

Se ieau spre scientia.

XL. In privinti'a dispusetiuniloru comitetului centrale facute in caus'a constituirei despartimenteloru, comisiunea propune, cá luanduse la cunoscentia, comitetulu se mai staruiesca a se constitui si despartimentele dein Zarandu, Siomeut'a, Naseudu, Bistriti'a si Mediasiu.

Se primesce.

XLI. Comisiunea propune, cá pasii facuti de comitetulu centrale, pentru incassarea tacselor restante, se se iea la cunoscentia, subcomitetele inse se fia provocate a solicitá de nou respunderea tacselor.

Se primesce.

XLII. In caus'a realizarei cunoscuteloru propuneri ale dlui L. Vajda, comisiunea opiniunea, cá a) in respectulu eternisarei memoriei barbatiloru binemeritati ai natiunei, comitetulu centrale, conformu midiolóceloru si impregiurariloru, se faca dein tempu in tempu propuneri concrete si executabile;

b) cu privire la crearea unei literature populárie, dispusetiunile comitetului se se iea spre scientia;

c) referitoriu la conclusele despre pasii ce aru fi a se face in privinti'a imbunatatirei sórtei poporului romanu dein muntii apuseni, comisiunea propunendu a se luá la cunoscentia pasii de pana acumu ai comitetului, recomanda, cá in interesulu ameliorarei sórtei scóleloru romane alesu dein muntii apuseni, se se doteze cu suma mai insemnata bugetulu scóleloru misere, si se se defiga onorarie pentru invetiatorii, cari demustra progrese invederate in ori ce ramu amintitu in propunerile dlui Vajda.

D. I. Popescu propune adausulu, cá comitetulu se faca pre venitoriu si propuneri de a se publica concurse pentru carti.

Se primesce.

XLIII. D. R. Patiti'a propune, in legatura cu acesteá, cá se se decida in principiu infiintarea unei scóle de fetitie in Campeni sub auspiciile asoc. si ale reuniunei femeiloru rom. dein Brasiovu.

Se primesce.

XLIV. Pasii facuti de comitetu spre a se pune in relatiune reciproca cu alte societati literarie, la propunerea comisiunei.

Se iau spre scientia.

XLV. Dispusetiunile facute cu privire la legatele si lasamentele de nou castigate, specificate in raportulu generale alu comitetului.

Se iau spre placuta scientia.

XLVI. D. R. Patitia arata, că unu juristu cu numele Sabesianu a pusu de erede eventualu asociatiunea si promite copi'a testamentului.

Spre scientia.

XLVII. Incercarea comitetului de a dá impulsu productiunei literarie prin anuciarea de nou a doue premii, unulu pentru unu opu de agricultura si altulu de igiena poporala, la propunerea comisiunei,

Se iea spre scientia.

XLVIII. Procederea comitetului facia de stipendisti M. Munteanu si Al. Gai'a, cari nu au transmisu cuientantiele pentru câte o rata dein stipendiulu lor, dein care cauza acele rate suntu retienute in cass'a asociatiunei; — apoi indemnitatea ceruta in privinti'a superogateloru facute cu solvirea tacseloru de insertiunea a publicariloru asoc. in „Gaz. Trans.“ si cu solvirea competintieloru dupa legatulu lui I. Piposiu, la propunerea comisiunei,

Se iea spre scientia si indemnitatea ceruta se aplacidéza.

XLIX. Comisiunea recomanda, că solvirea anticipatiunei de 343 fl. 99 cr. dati canoniculu Vasiliu Popu, pentru depurarea unoru pasive ale lasamentulu Ioanu Galianu, se se incuviintieze.

Se primesce.

L. Comisiunea propune a se luá spre scientia partea raportului generale alu comitetului centrale privitória la starea bibliotecii.

Se primesce.

LI. In privinti'a acelei parti a raportului generale, care atinge activitatea marginita a subcomiteteloru, si in legatura cu acést'a facia de motiunea de acelasi obiectu a dlui profesoru Comsi'a, comisiunea afla pedec'a in § 20 alu regulamentulu si propune alegerea unei comisiuni, care pan' la urmatórea adunare generala se revedia regulamentulu, si pre bas'a decentralisarei, se faca propuneri modificatórie.

D. Comsi'a motivandu'si propunerea doresce:

a) stergerea § 20, 17, 27 dein regulamentulu actuale, cari pretindu, că subcomitetele se tramita comitetulu centrale procesele verbali si banii incursi in tóta lun'a.

b) pastrarea tacseloru la despartimente si substernerea loru comitetulu centrale numai la finea anului, séu candu ar' trece preste 100 fl.; ér' summele incurse dela membrii ajutatori se remana la dispositiunea despartimenteloru.

D. G. Baritiu sustiene alegerea unei comisiuni, care se prepare cestiunea atatu de momentósa a revisiunei regulamentulu, pre adunarea procsima, si obiectulu se se puna in program'a adunarei, conformu repetiteloru concluse ale asociatiunei.

DD. Gaietanu si Secul'a propunu a se indruma comitetulu centrale se presente adunarei generale urmatórie unu proiectu de modificare a regulamentulu si spre acestu scopu a se predá comitetulu si propunerea dlui Comsi'a.

D. Preda propune a se decide mai antaiu, că óre adunarea afla necesaria revisiunea regulamentulu?

Punendu se la votu, adunarea recunósce necesitatea revisiunei, si spre acestu scopu alegerea unei comisiuni, care se conste dein trei membri si carea fara restrictiune, revedindu regulamentulu, se si faca propunerile sale la tempu, pentru cá comitetulu centrale se le póta suscepe in program'a procsimei adunari generale.

LII. D. I. Hanni'a propune a se alege in comisiunea revedietória dd. Comsia, dr. Hodosiu si I. Popescu.

Adunarea ii alege prin aclamatiune.

LIII. In privinti'a motiunei d. dr. Barcianu, pentru emiterea unei comisiuni, care se afle midiolócele oportune pentru ajungerea mai usióra si cu mai multu succesu alu scopului intentionatu de asociat. prin edarea fóiei sale, comisiunea in legatura cu propunerea dlui I. Popescu (XV) propune a se esecutá conclusulu adunarei generale dela Brasiovu p. 15, despre constituirea sectiuniloru scientifice; spre acestu scopu se se provóce membrii asociatiunei a se inscrie, cei ce voiescu, in vreun'a dein sectiuni, si indata ce se voru fi inscristu pentru o sectinne celu pucinu trei membri, aceea se se si constitue, éra pentru inlesnirea intrunirei membriloru se se elóce in bugetu o suma anumita.

Adunarea primesce propunerile comisiunei si spre scopulu realizarei loru, deschide comitetulu unu creditu de 500 fl. v. a.

LIV. Raportoriulu comisiunei bugetarie An. Trombitasiu, propune a se votá cele 400 fl. ouorariu pentru secretariulu I. si 700 fl. subventiune pentru fóia asociatiunei, a caroru votare se relegase la deciderea asupra infientiarei sectiuniloru scientifice.

Se adópta mai in unanimitate.

LV. Totu raportorulu comisiunei bugetarie propune a se votá 300 fl. remuneratiune pentru secretariulu II-lea, care asemenea se amanase.

Se primesce.

LVI. Raportorulu comisiunei bugetarie revine asupr'a cererei dlui T. Ciontea, spre a i-se incuviintiá unu ajutoriu de 150 fl., pentru a poté depune censur'a de profesoru.

Se decide a i se da 100 fl. ajutoriu si 50 fl. imprumutu.

LVII. La propunerea dlui dr. Gr. Silasi de a se dá reuniunei sodaliloru romani dein Clusiu óre-care subventiune dein sum'a pentru ajutorie, comisiunea propune a se recomandá comitetulu spre posibil'a luare in consideratiune.

Se primesce.

LVIII. Presidiulu arata, că dein caus'a scurtinei tempului disertatiunile dloru dr. Hodosiu si Petrascu nu se potu tiené, invita inse pre auctorii se le predea a se tipari in fóia asoc. Aceea'si propune dlu G. Baritiu in privinti'a cuventulu tienutu de dlu Z. Boiu

cu ocaziunea celebrării parastasului pentru metropolitul de fericită memoria Andreiu br. de Siagun'a.

Se primesce cu observarea, că d. dr. Hodosiu 'si rezerva tipărirea disertației sale, eventualu prelegerea ei în adunarea generală următoră.

LIX. Presidiul arată, că în urmă abdicării secret. II. d. V. Romanu, au substituit pre d. dr. Dan. P. Barcianu, care încă și-a dat demisiunea, invită adunarea să ia în considerație propunerea comisiunii pentru motiuni, de a se alege secret. II. definitiv.

Adunarea incredințea presidiului împlinirea acestui postu pe calea substituirii până la procsim'a adunare generală, cându are a se re'noi întregu comitetul.

LX. D. I. Popescu propune, că Emiliu Picot, eruditul profesor la școl'a de limbe orientale în Parisu, în virtutea meritelor cascade prin scrierile sale relative la limb'a și istoria Romanilor, parte publicate, parte în cursu, de a se publică, se se numesca în semnu de recunoscintă membru onorariu alu asociației noastre.

Dlu G. Baritiu spriginesce propunerea, dându lamuriri asupra importantelor scrieri ale dlui Picot.

Adunarea primesce propunerea în unanimitate suscpendu cu bucuria pre d. profes. E. Picot între membri onorari a-i asociației.

LXI. Presidiul anunțată, că a intratu o chartia dela dlu dr. Iac. Brendusianu, prin care se propune, că adunarea generală procsimă se se țienă la Blasiu.

Adunarea generală procsimă se decide a se țiené la Blasiu în I-a Domineca dein Augustu c. n.

LXII. Presidiul invită adunarea a alege o comisiune de 5 membri pentru verificarea proceselor verbali ale șiedintelor II. și III-a.

Se alege dd. Anania Trombitasiu, Zach. Boiu, I. Hanni'a, I. Popescu și dr. Iosifu Hodosiu, invitându-se toti membri, cari voru mai fi în locu, a se prezentă, pentru verificare.

Cu aceste agendele adunării generali fiindu finite, presedintele dechiarandu adunarea generală de estu-tempu închiată, mulțiamesce membrilor adunării pentru zelulu doveditu și cu acést'a ocaziune intru înaintarea intereselor asociației; éra d. G. Baritiu respica presidiului mulțiamitele adunării pentru bun'a conducere. D. C. M. S.

Iacobu Bolog'a mp. Dr. Gregoriu Silasi mp.
presedinte. notariu ad hoc.

Augustu Horsia mp.
notariu ad hoc.

Cetindu-se procesulu verbale alu șiedintei II. și III. se dechiară verificatu.

Datu în Sibiu la 14 Augustu st. n. 1876.

Iacobu Bolog'a mp. presedinte.

E. Macellariu mp. Simeone Balinth mp. I. Hanni'a mp. Dr. II. Puscariu mp. G. Baritiu mp. I. Popescu mp. V. Romanu mp. Eugeniu Brote mp. Dem. Comsi'a mp.

Documente istorice din 1848 et 1849. Seri'a a 2-a.

(Urmare.)

6. Alta proclamatiune a principelui Windischgrätz în contr'a Kossuthianiloru, scrisă în terminii cei asprii și hostili, în care 'i infera cu epithete de nerusinati, mincinosi, insielatori, criminali, tirani, cari sunt decisi a omori pe celelalte nationalitati (die Nationalitätenvernichter), precumu în adeveru asia a si fostu. O publicamu în ambele limbi în care o avemu.

Proclamation.

An der Spitze einer treuen und tapfern Armee, vor welcher das Rebellenheer nach empfindlichem Verluste allenthalben geflohen, bin ich in der Hauptstadt Ungarns eingezogen. Vor allem will ich den biedern Landbewohnern der bis jetzt besetzten Gegenden, die mir die unzweideutigsten Beweise ihrer Treue und Anhänglichkeit an ihren Herrn und König an den Tag legten, meine volle Anerkennung aussprechen. Sie haben den hohen Zweck meiner Sendung anerkannt. Nicht Unterdrückung ist mein Ziel, mein Wirken ist nur gegen das höchst verbrecherische Treiben jener Rebellen gerichtet, die in ihrer Frechheit mit allen Mitteln der Lüge, des Truges und der Verführung auf den Umsturz des mehr denn achthundert Jahre zum Ruhm und Wohl der Nation bestandenen Thrones hingearbeitet — die angestammten Rechte der in Ungarn wohnenden fremden Nationalitäten vernichten — das so reich gesegnete Land durch Ueberschwemmung mit grösstentheils ungesetzlichem Papiergelde verarmen wollen und dieses gesetzlose Verfahren durch Mitnahme der Banknoten-Presse im tollen Uebermuthe noch fortzusetzen beabsichtigen, die heilige Krone St. Stephans mit frecher Hand raubten und um das Mass ihrer Verbrechen voll zu machen, das seit drei Jahrhunderten mit Oesterreich im friedlichen Verbande lebende Ungarn — von Oesterreich durch die verwerflichsten Mittel loszureissen suchten, um über das zerrüttete Land nach Willkühr herrschen zu können.

Ein so frevelhaftes Beginnen musste an der Treue und Tapferkeit der Armee, dem gesunden Sinne der Landbewohner scheitern. Ich erwarte dieselben Gesinnungen bei den Bewohnern von Ofen und Pest zu finden. Die Herstellung der so sehr gefährdeten Ordnung und Ruhe, die Begründung einer geregelten für alle Nationalitäten gleichen Freiheit, das Aufblühen und die Wohlfahrt Ungarns im innigen Bruderbunde mit den übrigen Theilen der Monarchie, ist der erhabene Zweck unseres a. g. Kaisers und Königs, — Vernichtung der Rebellen, Schutz und Hilfe den treuen Unterthanen Sr. Majestät mein Losungswort. Ich verheisse jedem Gutgesinnten Schutz und Sicherheit seiner Person und seines Eigenthums, doch erkläre ich eben so offen, dass ich die Rebellen mit unnachsichtlicher Strenge verfolgen werde.

Bewohner von Ungarn! Mit der Unterwerfung der Hauptstadt ist der letzte Moment eingetreten, in welchem es den übrigen Theilen des Landes vergönnt ist, ihre Rückkehr unter die gesetzliche Gewalt des Königs freiwillig anzumelden.

Ich erwarte die Unterwerfungs-Erklärungen sämmtlicher Bewohner in kürzester Zeit und ermahne alle Bewohner des Landes, alle verführten Streiter, die Waffen zu strecken, um unverweilt an ihren friedlichen Heerd zurückzukehren und

den durch mich zu erlassenden Befehlen des gesetzmässigen Königs willig zu gehorchen. Nur so wird es mir möglich sein, die Gnade des Königs für die bethörten Werkzeuge der Rebellion anzuflehen.

Ich hoffe mit Zuversicht, dass die Mehrzahl der Bewohner Ungarns zur Erreichung des hohen Zieles unseres a. g. Kaisers und Königs pflichtmässig mitwirken werde.

Hauptquartier Ofen, am 7. Jänner 1849.

Alfred Fürst zu Windisch-Grätz,
k. k. Feldmarschall.

Proclamation.

Egy hív és vitéz sereg élén, melly előtt a lázadók csoportjai, miután tetemes csapásokat szenvedtek, mindenütt megfutamodtak, Magyarország fővárosát megszállottam. Mindenek előtt az eddig általam megszállott ország részei lakosainak, kik az ő Urokhöz és Királyukhoz viseltetett hűségüknek és vonzalmuknak kétségtelen tanúságát adták, teljes elismerésemet ez által nyilvánítom. Ők az én küldetésemnek magas célját tökéletesen felfogták. Nem elnyomás az én célom: működésem egyedül a' lázadóknak azon istentelen vétkes merénye ellen van irányozva, kik a' hazugság, álnokság és csábítás minden eszközeivel a' több mint nyolcz száz éven át a nemzet javára és dicsőségére fenálló királyi székek megdöntésére szemtelenül és vakmerőn törekedtek, — a' Magyarországon létező idegen nemzetiségeknek velük született jogait megsemmisíteni, — az olly gazdagon megáldott országot a' többnyire törvénytelen papirpénzeli elárasztással tönkre juttatni igyekeztek, — és ezen törvénytelen eljárásukat, a' bankjegyek sajtóját magukkal elvivén, bősütségükben még folytatni is szándékolják, — sz. István koronáját szentégtelen kezekkel elrabolták, — és hogy gonoszságuknak mértékét betöltsék, a' már három századon át Osztrák birodalommal békés szövetségben létező Magyarországot attól a leggyalázatosabb módokkal elszakasztani törekedtek, hogy a felzavart országon önkényük szerint uralkodhassanak.

Illy istentelen szándéknak a sereg vitézségén és hűségén, 's az ország lakosainak józan értelmén hajótörést szenvednie kelle. Reméllem, hogy Budapest lakóinál ugyanazon érzelmeket tapasztalandom. Az olly igen megbomlott rend és csendnek helyreállítása — minden nemzetiségekre egyenlően kiterjesztendő szabadságnak megalapítása, — Magyarországnak a monarchiának többi részeivel legszorosabb testvéri kapcsolatban leendő felvirágzása és boldogítása — legkegyelmesebb Császárunk és Királyunknak magas célja, jelszavam: a lázadók megsemmisítése — segítség és védelem ő Felsege hű alattvalóinak. Minden jó érzelműeknek személy és vagyon bátorságot és oltalmat ígerek — egyszersmind azonban nyíltan kijelentem, hogy a lázadókat legkémeletlenebb szigorúsággal üldözendém.

Magyarország lakói! a fővárosnak elfoglalásával azon végső időpont beállott, mellyben az ország többi részeinek is a törvényes királyi hatalom alá leendő visszatérésüket önkényt feljelenteni még szabadságukban áll.

Minden lakosoknak hódolási nyilatkozatukat a legrövidebb idő alatt elvárom, és felszólítom az ország minden lakóit, minden elcsábított fegyvereseit, hogy fegyverüket le-

tévén, minden késedelem nélkül békés lakukba visszatérjenek, és az általam kiadandó törvényes királyi parancsoknak minden készséggel engedelmesskedjenek. Csak így leend nekem lehetséges a lázadás elcsábított eszközei számára a Királyi kegyelemért könyörögni.

Teljes bizodalommal reménylem, hogy Magyarország lakóinak többsége legkegyelmesebb Császárunk és Királyunk e magas célja elérésére kötelességük szerint segéd kezeket nyújtandanak.

Kelt Budai tábori főhadiszálláson Januárius 7-én 1849.

Herczeg Windisch-Grätz Alfred,
császári király Tábornagy.

7. Proclamatiunea cumplitului comissariu Lad. Csány catra sasi si catra romani, emissa indata dupa esirea ostei imperatesci dein Transilvani'a in Munteni'a. In acést'a elu amenintia pe romani si cu furcile.

Aufruf an die sächsischen und walachischen Dorfsbewohner auf dem Königsboden.

Der vereinte österreichisch-russische Feind ist von dem Königsboden vertrieben, und so zeigt sich in Siebenbürgen, an dem Schauplatze so vieler Gräuel, nur noch auf dem kleinen Raum der Karlsburger Festung ein Feind.

Sachsen, Walachen, die Ihr auf dem Lande mit dem Ackerbau beschäftigt, weder von den Geheimnissen der Umtriebe, noch von den Plänen der Verräther unterrichtet waret, daher Euch leichtsinnig durch hinterlistige Verführer auf Irrwege leiten liesset, — Ihr könnt jetzt sehen und erfahren, dass Ihr nichts als Werkzeuge der Städter, der reicheren ehrgeizigen Bürger, eigennütziger ämter- und gewinnsüchtiger Abentheurer, und der über den Verlust der Zehnten rachebrütenden Geistlichkeit waret.

Sachsen, Walachen! Euere Schuld ist gross — sie ist jene der Untreue gegen das Vaterland, aber verzeihlicher als die Schuld Derer, die Euere Leidenschaften aufstachelnd, Euch verführt haben. Kehret daher um auf den Pfad des Gesetzes — damit Ihr der Wohlthaten, die das vereinigte Vaterland über Euch in den heilsamsten Gesetzen verfügt, je eher theilhaftig werden könnt. Diese Gesetze befreien Euch von den über Euch und Euere Kassen gewalteten drückenden Herrschaft der Städte, theiligen Euch mit dem nach billigem Massstabe festgesetzten Wahlrechte, und erheben Euch zum Genusse der heiligsten Rechte der Menschheit.

Einige unter Euch, besonders Walachen sind aus Furcht vor der strafenden Gerechtigkeit entflohen. Sie werden hiermit zur Rückkehr ermahnt, und es wird ihnen, vermög gegenwärtiger Verordnung, zur Pflicht gemacht, um so gewisser rückzukehren, da sie sonst als treubruchige und widerspenstige angesehen und im Verhaftungsfalle die strengste körperliche Strafe, die von Einkerkering bis zur Hinrichtung ausgedehnt wird, zu erwarten haben, und ihre Güter für den Staat in Beschlag genommen werden.

Hermannstadt, den 26. März 1849.

Ladislaus Csány,
bevollmächtigter Ober-Landescommissär.

8. Publicatiunea despre legea martiala si stataria votata de conventulu revolutionariu in 13 Febr.

Az egyesült haza törvényhozó testületének folyó év Februar 13-án hozott határozásában foglalt — a rögtön itélő hadi és polgári bíróságok ítélete alá tartozó eseteken kívül — még oda soroltatnak a következők, u. m. rablás, szánt-szándékos gyilkolás, gyűjtás. — Mi is az illető bíróságoknak kellő alkalmazás végett tudtúl adatik.

N. Szeben Mártius 25-kén 1849.

Csány László,

Országos teljhatalmú fő kormánybiztos.*)

(Va urma).

Agricultur'a si comerciulu in Romani'a.

(Fine).

CONSUMATIUNEA.

Consumatiunea anuala de bucate si alte fructe de campu se specifica precumu urmédia:

1. Grau	720,000	chile.
2. Secara	310,000	"
3. Porumbu	1,700,000	"
4. Ordiu, ovediu si	1,300,000	"
5. Rapi'ti'a		
6. Meiu	360,000	"
7. Fasole si linte	11,000,000	ocale
8. Canepa	1,700,000	"
9. Sementia de inu	700,000	"
10. Tabacu (tutunu)	1,200,000	"
11. Cartofi	10,000,000	"

Din comparatiunea consumatiunei cu productiunea de mai susu evine pentru exportu rezultatulu urmatoriu:

1. Grau	1,600,000	chile**)
2. Secara	60,000	"
3. Porumbu	1,300,000	"
4. Ordiu	200,000	"
5. Fasole si linte	2,000,000	ocale***)
6. Tutunu	200,000	"

S A L I N E.

Salinele Romaniei produc anuale 56,000,000 ocale sare cu aproximatia, din cari 40,900,000 ocale usandu-se in consumatiunea dilnica, remanu numai 16,000,000 ocale pentru exportu, si acésta numai in Serbi'a.

O avutia de sare in tíera, atât de imensa si atât de facila exploatarea ei, precumu si cu o mare lipsa de sare in tierile limitrofe e de mirare, cumu de nu deschide gubernulu într'unu modu utile acésta sorginte de avutia pentru veniturile statului.

Dupa dictionariulu statisticu geograficu alu Romaniei de D. Frundiescu, aprobatu de ministeriulu de interne si alu instructiunei publice, valórea obiecteloru ce se consuma anualu din productiunea tieriei, se urca la 325,040,000 lei noui, adeca:

Pentru bucate in totalu	200,000,000	lei noui.
" alte fructe	33,000,000	"
" beuturi (vinu, bere si rachiu)	38,000,000	"
" vite taiate	40,000,000	"
" sare	4,000,000	"
" lemne	10,000,000	"
" carbuni	40,000	"
	<hr/>	
	325,040,000	lei noui.

*) In 1849 acestu Csány inca fu spendiuratu de austriaci.

***) Chila (mie), mesura de greutate, in care intra 7 1/2 pâna la 8 galete (cubulus de Ardealu de câte 64 cupe, de grau, papusioiu si alte cerealie si legume pastaiose.

****) Oca = 2 1/4 punti de Vien'a.

Adaogandu-se aci si obiectele importate

din strainatate in totalu	90,788,000	"
Sum'a	415,828,000	lei noui.

Dupa aceste sorginti, valórea anuala a obiecteloru exportate, se urca la 198,016,000 lei din bucate, vite, precumu si din fabricate de carne de vite taiate (pastram'a), cari repartisandu-se evinu:

a) Din bucate	146,432,000	lei.
b) " vite taiate	13,800,000	"
c) " carne uscata (medieluri)	21,156,000	"
Totalu	181,388,000	lei.

Comerciulu tieriei cu statele invecinate cresce de câtiva ani di pe di, la care inse au contribuitu esentialu midiuócele de transportu mai bune si mai accelerate (drumuri de feru si siosele).

Situati'a geografica a tieriei spre sudu, ude se marginesce cu Dunarea, o linia principala de comunicatiune pe apa spre Orientu, favoriseza asemenea comerciulu cu strainatatea, ceea ce se atesta prin cele 18 porturi, cari suntu impartite pe Dunare dela fruntari'a Austro-Ungariei pâna la marea négra si repartite pe urmatóriele districte:

- 1) In districtulu Mehedin'tii: Verciorov'a si Turnu-Severinulu cu stati a liniei ferate, si Grui'a.
- 2) In distr. Dolju: Calafatu (vis à-vis Vidinu) si Bechetu.
- 3) In districtulu Romanatiu: Islasu.
- 4) In districtulu Teleormanu: Turnu-Magurele si Zimnicea.
- 5) In distr. Vlasce'a: Giurgiu cu stati'a liniei ferate.
- 6) In distr. Ilfovu: Olteniti'a.
- 7) In distr. Ialomiti'a: Stirbei (Calarasi) si Gur'a Ialomitii.
- 8) In distr. Brail'a: Brail'a cu stati'a liniei ferate.
- 9) In distr. Covurluiu: Galati.
- 10) In distr. Ismailu: Reni, Ismailu, Chili'a si Vilcovu.

Prin ambele porturi Brail'a si Galati se midiuocesce exportulu producteloru pe mare. (Notitie statistice).

I. V. Masaloup,
ingineru civilu, exingineru alu comisiunei europene a Dunarei.

Nr. 310—1876.

CONCURSE.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre anulu 1876/7, dein partea adunarei gener. a asociat. trans. ténute la Sibiu in 10—12. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXVII. se publica prin acésta concursu la urmatóriele stipendia:

- 1) La unu stipendiu de 300 fl. v. a. destinatu pentru unu teneru, carele a absolvitu scól'a comerciale secundaria. si voiesce asiu completá studiale la vreo academi'a comerciala.
- 2) La 2 stipendia de câte 70 fl. v. a. pentru 2 ascultatori de scólele reali dein patria.
- 3) La 2 stipendia de cate 70 fl. v. a. pentru 2 tineri, carii cercetéza scól'a comerciale inferioara.
- 4) La unu ajutoriu de 20 fl. v. a. destinatu pentru gimnasisti si realisti dein fundatiunea studiosului de a V. clase gimn. Emiliu Dionisiu Basiota Motiu-Dembulu dein Abrudu, cu observarea, cá conformu litereloru fundationali, la obtinerea acestui ajutoriu voru avé preferintia studentii dein muntii apuseni ori dein fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 31 Octobre a. c. c. n. Concurentii la amentitele stipendia au se-si substérna incóce concursese lor, pâna la terminulu indigitatu, proveidute cu atestatu de botezu si de paupertate si cu testimoniu de pre semestrulu alu II-lea alu an. scol. 1875/6.

Dein siedinti'a ordinaria a comitetului asociatiunei trans. ténuta in Sibiu la 19. Sept. 1876.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre anulu 1876/7, dein partea adunarei gener. a asociat. trans. ténute la Sibiu in

10-12. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXVII. se publica prin acésta concursu:

La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu elevu dela vreo scóla de agricultura dein patria, cu terminulu pâna in 31. Octobré c. n. 1876.

Concurentii la amintitul stipendiu au se-si tramita concursele loru pâna la terminulu indigitatu, provédiute cu atestatul de botezu si de paupertate, cu testimoniu despre absolvarea, celu pucinu a scólei elementarie, cumu si se dovedésca, cumu-cà sciu portá in genere economia, dupa cumu e indatinata in tiér'a nóstra. Se recere, cá concurentii respectivi se fia ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Dein siedinti'a ordinaria a comitet. asociat. transilvane, tienuta in Sibiiu la 19. Sept. 1876.

Pentru conferirea unui stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu ascultatoriu de pedagogia in respectivulu institutu gr. or. dein Sibiiu, se publica prin acésta concursu cu terminulu pan' in 31 Octobré c. n. 1876.

Concurentii la amentitul stipendiu, au se-si tramita incóce concursele pana la terminulu indigitatu, provédiute cu atestatu de botezu si de paupertate, cum si cu testimoniu scolastecu de pre semest. II. alu anului scolasticu 187⁵/₆.

Dein siedinti'a ordinaria a comitetului asociat. transilvane, tienuta in Sibiiu la 19. Septembrie 1876.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre anulu 187⁶/₇ dein partea adunarei generale a asociatiunei transilvane tienuta la Sibiiu in 10-12 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXVII. se publica prin acésta concursu la urmatóriele ajutória:

1) La 6 ajutória de cate 25 fl. v. a. pentru sodalii de meseria calificati de a se face maiestrii.

2) La 20 ajutória de cate 12 fl. 50 cr. v. a. pentru invetiacei de meserii.

Terminulu concursului se defige pre 31 Oct. c. n. 1876.

Concurentii la ajutóriele amintite au se-si substérna incóce concursele loru pana la terminulu indigitatu, provédiute incatu pentru sodali cu atestatu de botezu si de portare morala, cum si cu adeverintia despre aceea, cá suntu calificati de a se face maiestrii, ér in catu pentru invetiacei, concursele respective pre langa atestatul de botezu si de portarea morala, se fia provédiute si cu adeverintia dela maiestrul respectivu, despre desteritatea si diliginti'a in maiestria, cu carea se ocupa.

Dein siedinti'a ordinaria a comitetului asociatiunei transilvane tienuta in Sibiiu la 19. Septembrie 1876.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre anulu 187⁶/₇ dein partea adunarei generale a asociatiunei transilvane, tienuta la Sibiiu in 10-12 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXVII. se publica prin acésta concursu:

La 2 premia de cate 20 fl. v. a. pentru invetiatorii romani, carii se distingu in pomologia si in instructiunea practica a pomaritului.

Terminulu concursului se defige pre 31 Octombře c. n. a. c.

Concurentii la amintitele premia au se-si dovedésca progresulu si distinctiunea in specialitatea pomologica, prin atestate demne de tóta credinti'a, atatu dela directiunile scolare, catu si dela oficiale comunale respective.

Dein siedinti'a ordinaria a comitetului asociatiunei transilvane, tienuta la Sibiiu la 19 Septembrie 1876.

Iacobu Bolog'a,

presiedinte.

pentru secret.

V. Rusu.

ad. Nr. 305,1876.

Consemnarea

membriloru ordinari vechi si noi, carii au solvitu tacsele prescise, cu ocasiunea adunarei generale a asociatiunei transilvane, tienuta la Sibiiu in 10-12 Augustu 1876.

Membri fundatori.

A) Membrii pe viétia.

Dela dnii Amosu Francu, jude regescu in Miskoltiu 1 obligatiune a bancei Trans. 100 fl. — Sigismundu Borlea, avocatulu in Bai'a de Crisiu 1 obligatiune a bancei Trans. 100 fl. — Georgiu Secula, avocatulu in Bai'a de Crisiu 1 obligatiune a bancei Trans. 100 fl. — Servianu P. Barcianu, asesoru la tabl'a reg. in M. Osiorheiu in 1 obligatiune de statu 100 fl. — In oblig. 400 fl.

B) Membrii ordinari:

a) tacse restante si curente.

Dela dnii Iacobu Brandusianu, avocatulu in Blasiu pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Nicolae Barbu avocatulu in Alb'a Iuli'a pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — T. Moldovanu Bucsia, economu in Mediasiu pre 187⁶/₇ 5 fl. — Dr. Avramu Tincu, avocatulu in Orestia pre 186⁸/₉ pana 187⁵/₆ 40 fl. — Ioanu Siandru, asesoru in Sighisióra pre 187³/₄ si 187⁴/₅ 10 fl. — Simeonu Balintu, prot. in Rosi'a pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl. — Augustinu Horsi'a, not. publicu in Sighisiór'a pre 186⁸/₉ si 186⁹/₇₀ 10 fl. — Ioanu Motiu, jude regescu in Dev'a pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl. — Iustinu Adamoviciu, comerciantulu in Bai'a de Crisiu pre 187³/₅, ⁵/₆ si ⁶/₇ 15 fl. — Mihailu Cirlea, concipistu in Aib'a Iuli'a pre 187⁵/₆ 5 fl. — Rubinu Patitia, asesoru in Alb'a Iuli'a pre 187⁰/₁ 5 fl. — Teodoru Popu, avocatulu in Bai'a de Crisiu pre 187⁴/₅ 5 fl. — Petru Fagarasiu, notariu in Zamu pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl. — Victoru Rusu, profesorulu in Clusiu pre 187⁵/₆ 5 fl.

b) membrii noi.

Dela dnii Dr. Ioanu Neagoe in Micasas'a pre 187⁵/₆ 5 fl. — Nistoru Manciu, clericu absolutu dein Ocolisiulu mare pre 187⁵/₆ 5 fl. — Dr. Aurelu Isacu, avocatulu in Clusiu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioanu Orga, vice-rectoru in Blasiu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Moise Boieriu, directorulu in Sibiiu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioanu Stefanescu, economu in Cudjiru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Georgiu Munteanu, preotu in Vistea infer. pre 187⁵/₆ 5 fl. — Parteniu Cosm'a, avocatulu in Sibiiu pre 187⁵/₆ 5 fl.

Pentru fondulu academiei.

Dela dn. Petru Mezei, preotu in Ocolisiulu mare 50 fl. Sum'a obl. 400 fl. si 240 fl. bani gata.

P. T. Dela dnii dr. Ioanu Mog'a in Sibiiu pre 187⁶/₇ 5 fl.

— Ioanu Croitoriu Sabo parochu in Trie pre 187⁵/₆ 5 fl.

Sibiiu 21 Sept. 1876.

Dela secret. asoc. trans.

La fondulu asociatiunei nóstre au intratu dela 26. Iuliu pâna la 19. Sept. a. c. taxe dela membrii precumu nu s'a vediutu de vreo trei ani incóce. Fiindu listele lungi, in catu nu mai incapu in acestu Nr., remane cá se le publicamu in Nr. 21 pe tóte dintru-odata, impreuna cu processele verbali alu comitetului luate in Sept.

Totu atunci vomu da si una bibliografia interessanta.